

Cyrano

Cyrano – brit-amerikai, 2021. Rendezte: **Joe Wright**. Írta: **Erica Schmidt** darabja alapján **Aaron** és **Bryce Dessner** és **Matt Berninger**. Kép: **Seamus McGarvey**. Zene: **Aaron** és **Bryce Dessner**. Szereplők: **Peter Dinklage** (Cyrano), **Haley Bennett** (Roxanne), **Kelvin Harrison Jr.** (Christian), **Ben Mendelsohn** (De Guiche). Gyártó: **MGM / Bron Creative**. Forgalmazó: **Fórum Hungary**. *Feliratos*. 124 perc.

Edmond Rostand 1897-es *Cyrano de Bergerac* című drámáját 2018-ban állította színpadra Erica Schmidt, majd az amerikai-brit-kanadai koprodukcióban a pandémia alatt forgatott filmadaptációt a nagyívű romantikus filmekben (*Büszkeség és balítélet*, *Vágy és vezeklés*, *Anna Karenina*) edződött Joe Wright rendezte meg, akinek ez az első musicalje. A folytonosság nem merül ki Schmidt személyében, hiszen a musical címszerepét alakító Peter Dinklage és a Roxanne-t játszó Haley Bennett is megismételte a szerepét a filmben. A Rostand-dráma cselekményét alapvetően követő *Cyrano*

egyetlen lényegi változtatásával a viszonzatlan, illetve túl későn felismert szerelem történetének tragikus olvasatát domborítja ki. Korábban Steve Martint és Gerard Depardieu-t is láthattuk már hosszú műorral az intelligens és tehetséges férfi szerepében, aki nem tudta elhinni, hogy önmagáért szerethető. Ám míg a túl hosszú orr több teret enged a komédiának (ahogy arra az 1987-es *Roxanne* épített), az achondroplasia nevű fejlődési rendellenességgel élő Dinklage szerepeltetése radikálisabban kiszolgáltatja a főhőst a gúnynak és a saját kétségeinek – valamint az érzelmi sebezhetőség és a büszkeség összefüggéseit is hangsúlyosabban ábrázolja.

A musical velejáró teatralitásával együtt az erőteljesen látványközpontú film jól belakja a 17. századi miliőt. A kosz, a pasztell ruhák, a férfismink és parókák, a barokk városka mind hozzátesz a stilizáltságában is életszerű atmoszférához, amely kiváló háttérként szolgál a Dinklage-Bennett páros játékához – és énekéhez. Míg Bennett

képzett énekes, a korábban punk-rock bandával is fellépő Dinklage kellemes baritonja a profizmus határán egyensúlyoz, de nem lóg ki a filmből. A legjobb pillanatok úgyis azok, amikor csönd van, és ez a két színész, különösen Dinklage, csupán a tekintetével beszél.

SÁNDOR ANNA

Kivándorlók

Utvandarnar – norvég-svéd, 2021. Rendezte: **Erik Poppe**. Írta: **Vilhelm Moberg** regényéből **Siv Rajendram Eliassen** és **Anna Bache-Wiig**. Kép: **John Christian Rosenlund**. Zene: **Johan Söderqvist**. Szereplők: **Lisa Carlehed** (Kristina), **Gus-**

taf Skarsgård (Karl-Oskar), **Tove Lo** (Ulrika), **Sofia Helin** (Judit), **Rasmus Lindgren** (Petrus). Gyártó: **SF Studios**. Forgalmazó: **Vertigo Média Kft.** *Feliratos*. 148 perc.

Erik Poppe, a *Kivándorlók* norvég rendezője az egyik legfontosabb svéd klasszikust, Vilhelm Moberg regényciklusát filmesítette meg. A regényfolyam az 1840-es évektől hazájukat elhagyó, Amerikába emigráló svédek követei, mint amilyenek főszereplői is. Karl-Oskar Nilsson és felesége, Kristina a terméketlen, kietlen Smålandon próbálnak életben maradni, ám amikor csúrrjúkbe belecsap a villám, az éhezés fenyegeti őket és egyik kislányukat is elveszítik, akkor a család az ismeretlen Minnesota és az amerikai álom megvalósítása mellett dönt. Nilssonék – akárcsak több ezer másik svéd család – keveset tudnak az ígért földjéről és az odatartható út viszontagságairól, mégis belevágnak a félelmetes kalandba. Megpróbáltatásaik sora azonban Amerikába érve sem ér véget, kimerülten, kiszolgáltatottan és nyelvismeret nélkül kezdik keresni új otthonukat.

Poppe minden bizonnyal témájának aktualitása miatt választotta Moberg könyveit az adaptálásra, azonban a regényektől és a korábbi, többszörös Oscar-jelölt filmváltozatótól (Jan Troell: *Emigránsok*, 1971) eltérően, filmjének fókuszát Karl-Oskarról a fele-

ségre irányítja. A nézőpont áthelyezésével elérni kívánt modern, feminista beszédmód azonban összekuszálja a Lisa Carlehed által megformált nőalakot. Csodálatos elődjét – az írástudatlan, egyszerű parasztasszonyt, a szerető anyát és feleséget megformáló – Liv Ullmant másolni képtelenség, így a rendező inkább hozzátoldott Kristina karakteréhez egy öntudatos, teste és gondolatai fölött rendelkező, harcias amazont. Csakhogy Carlehed nem tudja eggyé gyúrni az egymásnak ellentmondó tulajdonságokat, ami nem neki, hanem a rendezőnek róható fel jogosan. Sajnos a kusza és túlbujánzó nőalakok a nézői azonosulást roppant nehézkesé teszik, a férfiak karakterábrázolásáról pedig teljesen megfélemez a film. Így a gyönyörű operatőri munka, az ügyes vágás sem menti meg a túllontúl elszépelgett és érzélgősre sikerült eposzt.

PAZÁR SAROLTA

Katonafeleségek

Military Wives – brit, 2019. Rendezte: Peter Cattaneo. Írta: Rachel Tunnard és Rosanne Flynn. Kép: Hubert Taczanowski. Zene: Lorne Balfe. Szereplők: Kristin Scott Thomas (Kate), Sharon Horgan (Lisa), Jason Flemyng (Crooks), Greg Wise (Richard), Emma Lowndes (Annie). Gyártó: Ingenious Media / Embankment Films. Forgalmazó: Cinetel. Feliratos. 112 perc.

Halottról jót vagy semmit, tartja a mondás. Mit lehetne tehát mondani az elhunyt vagy éppen életüket kockáztató katonákról és szeretteikről szóló filmről? Egy angol kisváros katonái sokadik szolgálatukra indulnak, feleségeiket újabb hónapok magányára ítelve. A hátrahagyott nők úgy döntenek, kórust alapítva terelik el figyelmüket az állandó aggodalomról. Kisebb bökkenők után komoly elismerés éri a szedett-vedett kórust, de hosszú út vezet Flitcroftból a londoni Albert

Hallig. Különösen, ha közben mindenki saját, háború okozta traumáival kénytelen harcolni.

A kezdetektől félrefordított mondás valójában úgy hangzik „halottról igazat vagy semmit”, ami máris módot ad rá, hogy elválasszuk a filmet érzékeny és fontos témájától. Van úgy, hogy egy mozi műfaji besorolása csalóka, mert az alkotás több, mint elemeinek összessége. A *The Choir* dokumentumsorozat idevágó részeiből táplálkozó *Katonafeleségek* ennek épp az ellenkezője: ha valaki annyit tud róla, hogy zenés dramedy, az nagyjából már össze is rakhatta a filmet a fejében. Gyakorlatilag bingózni lehetne az olyan tipikus elemekkel, mint az egymáson élcelődő főszereplő páros, az amatőr csapat indokolatlanul gyors kikupálódása, vagy akár a teljes végki-fejlet. Pedig jókora potenciált hordoz a film, hiszen a kevert műfaj sablonját maga Cattaneo is formálta az Oscar-díjas *Alul semmivel*, ráadásul az „igaz történet alapján” aduásza is a zsebükben volt. Ezek azonban mind a józan ész ellenérvei, amire viszont nem sokat ad az alkotás. A film inkább az érzelmeken kíván játszani, ami sikerül is neki: zongoráján harcban elesett férjek, elhunyt gyerekek és gyászukat hangzatos popdalokban kiéneklő anyák

szolgáltak billentyűként. Ezeket nyomkodva a reakció garantált, az elkészült dal pedig egyszeri meghallgatásra ugyan érdemes lehet, de a dallamtapadás veszélye biztosan nem fenyeget.

RUDAS DÓRA

Oltári tévedések

Per tutta la vita – olasz, 2021. Rendezte: Paolo Costella. Írta: Filippo Bologna, Paolo Genovese és Antonella Lattanzi. Kép: Fabrizio Lucci. Zene: Lele Marchitelli. Szereplők: Ambra Angiolini (Sara), Luca Bizzarri (Edo), Carolina Crescentini (Giada), Filippo Nigro (Andrea), Claudia Gerlini (Viola). Gyártó: Lotus Production. Forgalmazó: ADS Service. Feliratos. 101 perc.

ATeljesen idegenek váratlanul nagy világsikere előtt is készültek párkapcsolati kérdéseket boncolgató dramedyk Olaszországban, azóta viszont szinte önálló alműfajjá váltak ezek a filmek. Közös jellemzőjük, hogy a harmincon és negyvenen túli korosztályra céloznak, főszereplőik már hosszú évek óta stabil kapcsolatban vagy házasságban élnek, amikor arra kényszerülnek, hogy újraértékeljék az életüket.

A *Teljesen idegenek* írógárdája által jegyezett *Oltári tévedések* is egy olyan erős alaphelyzettel nyit, amely alkalmat kínál az önvizsgálatra. Négy házaspárnak azzal kell szembe-sülnie, hogy annak idején egy álpap adta össze őket, így a házasságuk jogilag érvénytelen. Vannak köztük olyanok is, akik már korábban elváltak – most a válás és a megítélt tartásdíj is semmissé lesz –, a többieknek viszont fel kell tenniük a kérdést, hogy ott akarják-e folytatni, ahol abbahagyták, vagy inkább kihasználják az alkalmat az újratervezésre.

A már meglévő, de korábban szőnyeg alá söpört problémákat ez a dilemma természetesen felnagyítja, a *Teljesen idegenek*hez hasonlóan a kapcsolatokat itt is a hűtlenség és a titkok mérgezik meg, miközben a felszínen idillt hazudnak egymásnak a szereplők. A valóban

